

УДК 37.013.82.042-056.2:001.92(06)(043.2)

Некашина А.О.¹, Гавриленко О.В.²

¹ студ. гр. УФКС-318 НУ «Запорізька політехніка»

² старш. викл. НУ «Запорізька політехніка»

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ СТОРІТЕЛЛІНГУ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТА КОРЕКЦІЇ ЗВ'ЯЗНОГО МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ ІЗ ЗНМ ІІІ РІВНЯ В УМОВАХ СУЧАСНОГО ЗДО

Стан розвитку мовлення відіграє важливу роль у формуванні психічної, навчальної діяльності дитини, її соціальної адаптації. Особливо важливого значення набуває розвиток зв'язного мовлення дошкільника, адже зв'язне мовлення – це вища форма мовно-мисленнєвої діяльності, яка визначає рівень мовленнєвого та розумового розвитку дитини.

Проблема розвитку зв'язного мовлення у дітей дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення ґрунтовно вивчається, розробляється і висвітлюється у медичній, дефектологічній, педагогічній, психолінгвістичній літературі. Аналіз літератури з даного питання показав, що вищезазначена проблема є досить актуальною і заслуговує на увагу у роботах багатьох сучасних науковців (Є. Соботович, С. Конопляста, Р. Левіна, Н. Новотворцева, Т. Філічевої, Г. Чіркїної та ін.). Вивченням особливостей розвитку зв'язного мовлення дітей-логопатів та розробкою методик їх навчання займалися такі вчені, як В. Воробйова, В. Глухов, Т. Ткаченко, Н. Джугтова, Є. Мастюкова, Т. Філічева, Ястребова та інші. Завдання розвитку зв'язного мовлення посідає центральне місце в загальній системі роботи з розвитку мовлення в закладі дошкільної освіти.

Від рівня сформованості мовлення дитини, зокрема, фонетико-фонематичної й лексико-граматичної сторін, розвитку зв'язного мовлення залежить рівень опанування навчальною діяльністю, уміннями та навичками відповідно програмових вимог, подальшою успішністю в навчанні у школі.

Загальний недорозвиток мовлення (ЗНМ) – самостійне або комплексне мовне порушення, при якому порушене формування всіх компонентів мовної системи при збереженому слуху та інтелекті. (Р. Лалаєва, Р. Левіна, В. Орфінська, Є. Соботович, Л. Трофименко, Т. Філічева, Г. Чіркїна та інші).

ЗНМ ІІІ рівня у дітей дошкільного характеризується такими особливостями: словниковий запас наблизений до нормального; з точки зору граматичної складової мовлення, деяких правил фонетики і лексики є незначні труднощі; відсутні деякі загальноповживані слова; спостерігаються

заміни слів за смисловими або за звуковими ознаками; граматичні форми недостатньо сформовані; а зв'язне мовлення недостатньо сформоване, в мовленні переважають прості речення.

Особливу роль у розвитку зв'язного мовлення, комунікативних здібностей дитини відіграють мовленнєві ігри, під час яких відбувається невимушене спілкування, розвивається пізнавальна сфера. Одним з цікавих інструментів для творчих мовленнєвих ігор є використання технології сторітеллінгу. Сторітелінг – це мистецтво складати і розповідати захопливі історії.

Термін «сторітелінг» розробив і успішно впровадив американець Девід Армстронг. Кубики Історій або *Rory's Story Cubes* (Кубики Історій Рорі) – одна з технологій сторітеллінгу. Це інноваційний метод розвитку пізнавальних процесів, творчих здібностей, мовленнєвої та комунікативної компетенції. Кубики Історій придумав Рорі Конол.

Кубики, складаються з шести граней, які мають предметну картинку, з якої потрібно зв'язати свою розповідь. Мета кубиків: стимулювання і розвиток мовних умінь у творчості старших дошкільників. Завдання: розвивати всі компоненти мовлення; формувати бажання дружнього спілкування; спонукати кожную дитину брати участь у створенні спільної історії.

Під час використання цієї технології, у кожній грі є свої правила, які суворо дотримуються: спочатку вибираємо історію, враховуючи дитячий інтерес, програмну тематику; домовляємося, про кого буде історія (обираємо головного героя), а також обираємо жанр розповіді. Найпростіший спосіб гри в Кубики Історій: гра «Кидай і називай». Цей спосіб раціонально використовувати в корекційній роботі з дітьми-логопатами дошкільного віку.

Спочатку потрібно взяти дев'ять кубиків і гарненько потрясти їх, а потім кинути на стіл. Сказати «Одного разу...» (або одне зі слів-пропозицій), вибрати перший кубик, з якого почнеться розповідь, а потім продовжити розповідь, зв'язавши її з іншими картинками в одну історію.

На першому етапі завдання можна спростити, так як у дітей із ЗНМ III рівня в недостатній мірі розвинені комунікативні здібності. Тому історії можна складати по черзі. Наприклад, перший кубик кидає дитина, а наступний - вихователь, і т. п. Таким чином, дорослий зможе спрямовувати та зкоректувати сюжетну лінію у потрібному напрямку. В ідеалі – дошкільнята розповідають історії, відповідно до структури: вступ, розвиток подій, кульмінація і висновок. Можна придумувати свої фрази або слова, за допомогою яких починатиметься історія.

Отже, інноваційний метод «Кубики Історій Рорі» – це один із кроків на шляху до розвитку творчих здібностей, самостійності, ініціативності дошкільнят, розвитку їх комунікативних здібностей. Використання «Кубиків Історій Рорі» сприяє розвитку зв'язного мовлення дошкільників, формуванню його граматичної правильності, збагачення активного та пасивного словника дитини, її мовленнєвому самовираженню.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Брушневська І.М., Рібцун Ю.В. Комунікативний компонент мовленнєвої діяльності у дітей: діагностичний комплекс: навч.-метод. Посібник для роботи з дітьми із порушеннями мовлення. – Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2020, -124 с.
2. Логопедія. Підручник. Третє видання, перероблене та доповнене / За ред. М.К. Шеремет.- К.: Видавничий Дім «Слово», 2014.- 672 с.
3. Ульянова, І. А. Застосування технології сторітеллінга для корекції мовних порушень у дітей старшого дошкільного віку на логопедичних заняттях / І. А. Ульянова. - Текст: безпосередній // Молодий вчений. - 2019. - № 9.1 (247.1). - С. 136-138.